

Het Eerlijke Verhaal

Een kwestie van kiezen

**SP Utrecht
Tegenbegroting 2014
14 november 2013**

HET EERLIJKE VERHAAL

Utrecht zou het meest linkse college van Nederland hebben. Als dat zo is, dan is er nog een wereld te winnen. Want dat college, waarin GroenLinks, PvdA en D66 zitting hebben, schreef in het coalitieakkoord op dat bezuinigingen van het rijk één op één zouden worden doorvertaald in de betrokken programma's. Een keuze om met het meest linkse college van Nederland het beleid van de meest rechtse kabinetten van Nederland ooit, hier in de stad uit te voeren.

Tegelijk bleven de grootse ambities overeind. In 2014 opent het muziekpaleis de poorten. De bouw viel 50 miljoen duurder uit. Op het duurste stukje grond van Nederland schiet momenteel het Stadskantoor de grond uit en binnenkort moet de gemeenteraad gaan beslissen over het plan van een megabibliotheek op het Smakkelaarsveld, eveneens op dat duurste stuk grond. Aan het feestje Culturele Hoofdstad van Europa werden tonnen geld verbrand.

Het meest linkse college van Nederland kortte op het leerlingenvervoer, verschaalde de thuiszorg, liet toe dat zeer gewaardeerde buslijnen werden geschrapt, beknibbelde op de wijkbibliotheeken, bezuinigde de sociaal beheerders in de buurthuizen weg en verhoogde de lokale lasten voor de mensen met het minste geld 2 keer zo veel als voor de allerrijksten. In de begroting van 2014 zit een bezuiniging van bijna 1,8 miljoen op het armoedebeleid. Een wereld te winnen dus.

En het kan anders. Dat liet de SP al zien bij de begroting van 2012 en dat doen we nu weer, aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2014. Met onze tegenbegroting bieden we de stad een echt eerlijk verhaal, waarbij de sterkste schouders wat meer te torsen krijgen. Keihard nodig in een tijd waarin het PvdA-VVD kabinet de lasten voor huurders nog verder laat exploderen dan de afgelopen jaren al is gebeurd.

Het eerlijke verhaal van de SP betekent:

- Modernisering van de lokale belastingen, waarvan 80% van de Utrechtse huishoudens profiteert
- Het schrappen van de bieb++ aan het Smakkelaarsveld
- Een marktconforme erfpacht voor de Jaarbeurs vanaf 2019
- Verlaging van de raadsvergoeding en fractiebudgetten
- De Bieb in Vleuten wordt in ere hersteld
- Er komt een wijkbibliotheek in Oost
- Terugdraaien korting op het armoedebeleid
- Extra ruimte voor de zorg
- Geld om de opgeheven buslijnen deels terug te brengen
- Uitbreiding van het budget voor toezicht en handhaving
- Structurele ondersteuning van het Utrechtse huurteam
- Geld om de sociaal beheerders terug te brengen in de buurthuizen
- 2,6 miljoen structureel geld om de knelpunten op te vangen bij wat nog in de pijplijn zit, zoals de jeugdzorg en de uitbreiding van de WMO-taken

Onze begroting is meer dan sluitend en verhoogt het weerstandsvermogen, waardoor niet iedere tegenvaller meteen hoeft te leiden tot nieuwe bezuinigingen.

Tim Schipper, fractievoorzitter SP
14 november 2013

BEGROTING

Tabel 1. Lasten en Baten

Lasten	2014	2015	2016	2017	na 2017
1. Verlagen raadsvergoeding	-0,25	-0,25	-0,25	-0,25	-0,25
1. Verlagen fractievergoeding	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05
2. Leefbaarheidsbudget beperken tot 5000 euro	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50	-1,50
3. Geen Bibliotheek++/Artplex	0,00	0,00	0,00	-1,79	-1,79
3. Terugdraaien bezuiniging bibliotheek Vleuten	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
3. Bibliotheek in de wijk Oost	0,00	0,30	0,30	0,30	0,30
4. Wegwerken achterstallig onderhoud openbare ruimte	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
5. Huurteam	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
6. Sociaal beheer buurthuizen	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
7. Armoedebeleid	0,00	1,77	1,77	1,77	1,77
8. Maatschappelijke ondersteuning	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
9. Toezicht en handhaving	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
10. Openbaar vervoer	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
11. Ondernemersfonds	-5,10	0,00	0,00	0,00	0,00
12. Lobby Den Haag en Brussel	-0,36	-0,36	-0,36	-0,36	-0,36
12. Vastgoedbeurs MIPIM	-0,08	-0,08	-0,08	-0,08	-0,08
13. Kosten inning hondenbelasting	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19
13. Kosten inning afvalstoffenheffing	0,00	0,00	0,00	p.m.*	p.m.*
13. Kosten inning OZB gebruikers niet-woningen	0,00	0,00	0,00	p.m.*	p.m.*
Totaal lasten	-3,39	3,78	3,78	1,99	1,99
Baten	2014	2015	2016	2017	na 2017
13. Afvalstoffenheffing	-7,21	-14,42	-21,62	-28,83	-28,83
13. Hondenbelasting	-0,54	-0,54	-0,54	-0,54	-0,54
13. OZB eigenaar woningen	6,28	12,90	19,49	26,12	26,12
13. OZB gebruiker niet-woningen	-7,30	-10,03	-15,05	-20,06	-20,06
13. OZB eigenaar niet-woningen	3,47	12,58	18,87	25,16	25,16
14. Erfpacht Jaarbeurs marktconform	0,00	0,00	0,00	0,00	2,78**
Totaal baten	-5,30	0,49	1,15	1,85	4,63
Saldo lasten en baten	-1,91	-3,29	-2,63	-0,14	2,64

Bedragen in miljoenen euro's

*) vanaf 2017 hoeft de gemeente geen kosten meer te maken voor de inning van afvalstoffenheffing en de OZB gebruikers niet-woningen.

**) vanaf juni 2019. Zie ook toelichting mutaties reserves.

Tabel 2. Mutaties reserves

Toevoeging reserves	2014	2015	2016	2017	na 2017
3. Geen Bibliotheek++/Artplex	-1,79	-1,79	-1,79	0,00	0,00
3. Vorming reserve renovatie centrale bibliotheek	3,50	0,00	0,00	0,00	0,00
13. Wegvallen weerstandcapaciteit OZB/hond	1,04	0,00	0,00	0,00	0,00
15. Extra storting t.b.v. weerstandcapaciteit	17,90	0,00	0,00	0,00	0,00
13. Vorming reserve Inlooppad hervorming lokale lasten	10,84	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal toevoegingen reserves	31,49	-1,79	-1,79	0,00	0,00
Onttrekking reserves	2014	2015	2016	2017	na 2017
3. Vrijval reserve Bibliotheek++/Artplex	7,57	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Renovatie centrale bibliotheek	0,00	3,50	0,00	0,00	0,00
16. Vrijval reserve bereikbaarheid – onderdoorgang Anne Frankplein goedkoper	21,47	0,00	0,00	0,00	0,00
16. Vrijval reserve bereikbaarheid – Fietsbrug Amsterdam-Rijn kanaal goedkoper	5,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16. Vrijval reserve bereikbaarheid – Brug Merwedekanaal/Van Zijstweg goedkoper	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13. Inlooppad hervorming lokale lasten	0,00	0,64	3,48	2,78	0,00**
Totaal onttrekkingen reserves	36,04	4,14	3,48	2,78	0,00
Saldo toevoegingen en onttrekkingen reserves	4,55	5,93	5,27	2,78	0,00
Saldo na toevoegingen en onttrekken	2,64	2,64	2,64	2,64	2,64

***) In 2018 is de onttrekking 2,78 miljoen en in 2019 1,16 miljoen. Zie ook opmerking over marktconforme erfpacht bij lasten en baten

FINANCIËLE TOELICHTING

Hieronder lichten we de financiële ontwikkelingen per onderdeel toe.

1. Vergoeding Raadsleden en hun ondersteuning naar beneden

De maximaal wettelijke vergoeding voor raadswerk bedroeg in 2013 € 27.700 bruto per raadslid. In totaal € 1,25 miljoen euro per jaar voor de hele raad. Raadswerk is echter geen fulltime baan. Als je werkloos wordt rekent het UWV op een tijdsbesteding van 24 uur per week (wat aan de hoge kant is). Het is dus een vergoeding voor de tijd dat je geen betaald werk kunt doen. De SP is van mening dat, zeker in tijden van grote bezuinigingen, de vergoeding die raadsleden voor hun raadswerk krijgen niet (ver) boven het inkomen van de mensen die zij vertegenwoordigen hoort te liggen. De vergoeding voor raadsleden ligt ruim boven modaal. De SP wil de raadsvergoeding 20% naar beneden bijstellen. Zelfs met deze verlaging blijft de vergoeding ruim boven modaal.

Aan ondersteuning van het raadswerk is de gemeente ook ruim 0,5 miljoen euro kwijt. Hier kan best 10% van af. Als SP houden we jaarlijks steeds dik geld over van het fractiebudget en storten dat terug in de gemeentekas.

2. Leefbaarheidsbudget

90% van de aanvragen in het leefbaarheidsbudget zijn aanvragen van minder dan 5000 euro. Door het leefbaarheidsbudget te beperken tot aanvragen tot 5000 euro kan jaarlijks 1,5 miljoen euro worden bespaard.

3. Bieb ++ niet doen, wijkbieb Vleuten in oude glorie hersteld, een bieb in de wijk Oost

Het idee van een megabibliotheek annex gemeentelijk filmhuis op het Smakkelaarsveld stamt uit een tijd dat het geld tegen de plinten aan klotste. Over de centrale bibliotheek aan de Oudegracht hebben we nog nooit een klacht ontvangen. Door van de Bieb++ af te zien besparen we jaarlijks bijna € 1,8 miljoen. De spaarpot voor de inrichting kunnen we gebruiken voor de renovatie van de centrale bieb.

De wijkbibliotheek Vleuten is door de coalitiepartijen GroenLinks, PvdA en D66 uitgekleeft. Geen bibliothecaris meer, kleinere oppervlakte, kleinere collectie. Het resultaat is navenant, 40% minder uitleningen in een jaar tijd. Die 'moderniseringsmaatregel' draaien we terug. In de wijk Oost komt een volwaardige wijkvestiging. Daar maken we geld voor vrij.

4. Achterstallig Onderhoud Openbare Ruimte

Het onderhoud van de openbare ruimte (zoals bruggen) wordt alleen maar duurder als je het uitstelt. Momenteel is er onvoldoende budget om de achterstanden in te lopen. De SP wil hier in stapjes wat aan doen en stelt er jaarlijks een half miljoen extra voor beschikbaar.

5. Huurteam

Na jaren knokken door de SP kwam er in 2010 eindelijk ook in Utrecht een Huurteam, dat (kamer)huurders helpt bij het bestrijden van huisjesmelkerij. Het college heeft hier in de begroting vanaf 2014 geen geld meer voor vrijgemaakt. De SP zorgt ervoor dat de benodigde 0,15 miljoen euro beschikbaar blijft.

6. Sociaal beheer buurthuizen

Sinds de invoering van het zogeheten 'Vernieuwend Welzijn' zijn de klachten door het wegvallen van de sociaal beheerders niet van de lucht. De SP doet hier wat aan door extra geld vrij te maken en daarmee drie sociaal beheerders terug te halen.

7. Armoedebeleid

Het 'meest linkse college van Nederland' wil vanaf 2015 jaarlijks bijna € 1,8 miljoen bezuinigen op het armoedebeleid in Utrecht, terwijl de huren exploderen en de voedselbanken de vraag niet aankunnen. Die maatregelen draait de SP natuurlijk terug.

8. Maatschappelijke Ondersteuning

We schrappen de jaarlijkse storting van WMO-gelden in de algemene middelen. Deze gelden blijven gereserveerd staan voor een participatiefonds.

9. Toezicht en Handhaving

De afdeling Toezicht en Handhaving doet goed werk, maar komt middelen tekort, waardoor men noodgedwongen moet werken met het 'piepsysteem'. Ingrijpen waar het mis gaat, in plaats van preventie. De SP hoogt het budget voor het team structureel met 3 ton op.

10. Openbaar Vervoer

Vanaf eind 2012 is door het Bestuur Regio Utrecht een aantal zeer gewaardeerde en noodzakelijke stadsbuslijnen geschrapt of verschaald. De SP wil dit zo ver mogelijk terugdraaien en reserveert jaarlijks € 2 miljoen, om in te zetten als de uitvoering van het Openbaar Vervoer straks in handen van de Provincie komt. Het college moet keihard aan de slag om ook de Provincie stappen te laten zetten.

11. Ondernemersfonds

Op initiatief van een bescheiden groep ondernemers betalen alle Utrechtse ondernemers een toeslag op hun OZB (niet-woningen). De huisarts en de bakker op de hoek betalen mee, of ze willen of niet, terwijl ze niet of nauwelijks meeprofiteren van de inzet van het opgehaalde geld. De SP ontvangt hierover voldoende signalen om het fonds af te schaffen met ingang van 2014. Dat scheelt eenmalig 5,1 miljoen euro op de begroting van 2014.

12. Lobby Den Haag en Brussel, Vastgoedbeurs in Cannes

De SP vindt dat er minder geld moet naar het Haagse en Brusselse Lobbycircus. Ook het jaarlijkse uitstapje van de wethouder naar Cannes, om daar met Nederlandse vastgoedjongens te spreken, schrappen we. Wat is er mis met het stadhuis of straks het peperdure stadskantoor om zulke gesprekken te voeren?

13. Hervorming lokale lasten

De afgelopen 12 jaar zijn de lokale belastingen enorm verhoogd. Hierbij is de rekening onevenredig neergelegd bij huurders en eigenaren van kleine en middelgrote koopwoningen. De verhuurderheffing, waarmee het PvdA-VVD kabinet jaarlijks 1,7 miljard wil ophalen, leidt tot een nieuwe huurexplosie na de enorme huurstijging die er in Utrecht de afgelopen jaren al heeft plaatsgevonden. Deze groepen betalen in Utrecht relatief veel lokale belastingen. De SP kiest voor een hervorming van de lokale belastingen waarmee de rekening betaald wordt door de allerrijksten. De OZB verhogen we stapsgewijs voor eigenaren van woningen en niet-woningen, de afvalstoffenheffing en de OZB voor gebruikers van niet-woningen schaffen we in stapjes af, de hondenbelasting meteen. De rioolheffing wordt voortaan gebaseerd op de WOZ-waarde. Alle huurders en eigenaren van woningen met een WOZ-waarde van minder dan 3 ton, 80% van de huishoudens, gaan er bij de SP op vooruit. (Zie ook het hoofdstuk 'Voorbeelden hervorming lokale lasten'). Een bijkomend voordeel van deze hervorming is dat de gemeente minder uitvoeringskosten heeft. Alleen al voor de hondenbelasting scheelt dit 0,19 miljoen op een opbrengst van 0,54 miljoen.

14. Erfpacht Jaarbeurs marktconform

De Jaarbeurs zit qua erfpacht sinds jaar en dag voor een dubbeltje op de eerste rang. In 2019 loopt een aantal contracten af. De SP wil dat de Jaarbeurs een marktconforme erfpacht voor deze delen gaat betalen, de opbrengst is bepaald aan de hand van de grondprijzenbrief 2013 en levert de gemeente bijna 2,8 miljoen euro per jaar op.

15. Extra storting t.b.v. weerstandcapaciteit

Naast de storting in de algemene reserve vanwege het wegvallen van belastinginkomsten stort de SP 17,9 miljoen euro om tegenvallers op te vangen, zodat we niet bij éénmalige tegenvallers extra hoeven te bezuinigen.

16. Goedkopere infrastructuur

Er zijn een aantal plannen die een stuk goedkoper kunnen. De ontvlechting van OV- en autoverkeer op het Anne Frankplein hoeft geen 54,5 miljoen euro te kosten, hetzelfde doel kan veel goedkoper. Ook bij de fietsbrug Amsterdam Rijnkanaal is een dure variant gekozen waarbij scholen moeten worden afgebroken. Onnodig volgens de SP. Bij de Van Zijstweg moet gekozen worden voor 2 banen autoverkeer en 2 banen OV. Dan is ook een extra (brede) brug over het Merwedekanaal niet nodig.

VOORBEELDEN LOKALE HEFFINGEN BIJ HERVORMING

Alleenstaande huurder met inkomen onder modaal en 500 euro huur, geen huurtoeslag.

	2014	2015	2016	2017
Afvalstoffenheffing	-53,40	-106,80	-160,20	-213,60
1,5% huurverhoging boven inflatie	90,00	181,35	274,07	368,18
Woonlastenstijging bij hervorming	36,60	74,55	113,87	154,58

Meerpersoonshuishouden huurder, inkomen net boven modaal, 600 euro huur, geen huurtoeslag

	2014	2015	2016	2017
Afvalstoffenheffing	-63,24	-126,48	-189,72	-252,96
2% huurverhoging boven inflatie	144,00	290,88	440,70	593,51
Woonlastenstijging bij hervorming	80,76	164,40	250,98	340,55

Gevolgen voor corporatie voor gemiddelde huurwoning

	2014	2015	2016	2017
Rioolheffing	-103,84	-103,84	-103,84	-103,84
OZB eigenaren woning	32,13	66,02	99,75	133,65
Lokale lasten	-71,71	-37,82	-4,09	29,81

Alleenstaande eigenaar appartement (WOZ 150.000)

	2014	2015	2016	2017
Afvalstoffenheffing	-53,40	-106,80	-160,20	-213,60
Rioolheffing	-112,02	-112,02	-112,02	-112,02
OZB eigenaren woning	30,00	61,65	93,15	124,80
Lokale lasten	-135,42	-157,15	-179,07	-200,82

Meerpersoonshuishouden eigenaar kleine woning (WOZ 200.000)

	2014	2015	2016	2017
Afvalstoffenheffing	-63,24	-126,48	-189,72	-252,96
Rioolheffing	-73,57	-73,57	-73,57	-73,57
OZB eigenaren woning	40,00	82,20	124,20	166,40
Lokale lasten	-96,81	-117,85	-139,09	-160,13

Meerpersoonshuishouden eigenaar gemiddelde woning (WOZ 250.000)

	2014	2015	2016	2017
Afvalstoffenheffing	-63,24	-126,48	-189,72	-252,96
Rioolheffing	-35,12	-35,12	-35,12	-35,12
OZB eigenaren woning	50,00	102,75	155,25	208,00
Lokale lasten	-48,36	-58,85	-69,59	-80,08

Meerpersoonshuishouden eigenaar grotere woning (WOZ 300.000)

	2014	2015	2016	2017
Afvalstoffenheffing	-63,24	-126,48	-189,72	-252,96
Rioolheffing	3,33	3,33	3,33	3,33
OZB eigenaren woning	60,00	123,30	186,30	249,60
Lokale lasten	0,09	0,15	-0,09	-0,03

Meerpersoonshuishouden eigenaar grote woning (WOZ 500.000)

	2014	2015	2016	2017
Afvalstoffenheffing	-63,24	-126,48	-189,72	-252,96
Rioolheffing	157,13	157,13	157,13	157,13
OZB eigenaren woning	100,00	205,50	310,50	416,00
Lokale lasten	193,89	236,15	277,91	320,17